

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ane Berlengi Fellner, predsjednice vijeća, Arme Vagner Popović i Mirjane Čačić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ljerke Morović Pavić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje, Z., u predmetu radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 29. siječnja 2020.

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/19-01/455, urbroj: 401-01/05-19-2 od 12. rujna 2019.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika, povodom žalbe H. Š. iz Z., B. 27, poništeno je rješenje tužitelja, broj: 18/19 od 11. lipnja 2019., i zainteresiranoj osobi odobreno je pravo na pristup preslici popisa svih krajnjih korisnika kredita koje je tužitelj kreditirao u razdoblju od 1. kolovoza do 30. rujna 2018., uz iznose kredita, a tužitelju je naloženo da pravo na pristup ovim informacijama odobri u roku od osam dana od dana pravomoćnosti rješenja tuženika.

Rješenjem tužitelja odbijen je zahtjev H. Š. za pristup traženim informacijama temeljem odredbe članka 23. stavka 5. točke 2. i 5. Zakona o pravu na pristup informacijama jer je zatražena informacija bankarska tajna i jer žalitelj zloupotrebljava pravo na pristup informacijama.

Tužitelj u žalbi navodi da kao tijelo javne vlasti primjenjuje odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama koji nije u suprotnosti sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (Narodne novine, broj 138/06. i 25/13.), a koji se u odnosu na tužitelja primjenjuje kao *lex specialis*. Smatra da je tuženik propustio uzeti u obzir odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/13. i 47/14.), prema kojem nema automatizma u dostavljanju podataka. Ističe da ne raspolaže javnim sredstvima u smislu odredbe članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama između ostalog, jer uplate iz državnog proračuna čine samo manji dio njegove imovine, a značaj dio sredstava koje plasira u svom poslovanju zadužuje na komercijalnoj osnovi te nije obvezan svoju dobit uplatiti u državni proračun zbog čega smatra da se sredstva zbog ciljeva i posebnosti poslovanja i zaduživanja na komercijalnoj razini ne mogu smatrati i tumačiti javnim sredstvima, a njihovo otkrivanje predstavljalo bi otkrivanje zaštićenih podataka i moglo negativno utjecati na daljnje kreditne aranžmane s vjerovnicima tužitelja. Ističe da je zainteresirana osoba podnijela ukupno 62 zahtjeva koji se ukupno odnose na oko 8.568 stranica materijala i 88.058 odobrenja što zbog ukupnog broja zahtjeva, učestalosti

podnošenja i opsežnosti svih zahtjeva smatra opterećivanjem rada i funkcioniranja tužitelja kao tijela javne vlasti zbog čega smatra da su ostvarene sve pretpostavke za primjenu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama zbog očite zloupotrebe prava na pristup informacijama. Ukazuje da tuženik nije primijenio Konvenciju o zaštiti osoba u pogledu automatske obrade osobnih podataka (Konvencija 108) i dodatnog Protokola uz Konvenciju 108 u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka, a također ukazuje i na primjenu Uredbe EU 2016/679 Europskog parlamenta Vijeća od 27. travnja 2016., o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (opća uredba o zaštiti podataka koja se primjenjuje od 25. svibnja 2018. i po kojoj bi za zakonitost obrade osobnih podataka trebala postojati makar jedna osnova iz članka 6. navedene Uredbe, a koja u konkretnom slučaju ne postoji). Pojašnjava poslovanje Europske investicijske banke te se poziva na Ugovor o funkcioniranju Europske unije, na politike transparentnosti te predlaže da Sud tužbeni zahtjev usvoji, poništi rješenje tuženika odnosno prekine ovaj spor i zatraži od suda EU tumačenje je li odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama usklađena s pravom EU.

Tuženik je dostavio odgovor na žalbu kojim se u cijelosti protivi tužbenim razlozima. Poziva se na dosadašnja stajališta ovog Suda kao i stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u presudi broj Uzz-6/16 od 17. listopada 2018. Kako je Sud Europske unije u predmetu broj C-90/18 od 16. rujna 2018. utvrdio očitu nedopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku koju je tom sudu u svezi istog pitanja podnio ovaj Sud, protivi se i prijedlogu za prekid postupka. Predlaže da Sud tužbu odbije.

Podneskom od 16. siječnja 2020., tužitelj je nadopunio navode iz tužbe. Kako je ovaj podnesak Sudu dostavljen nakon proteka roka za podnošenje tužbe, to se njegovi navodi posebno ne iznose.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prije svega, Sud smatra potrebnim istaknuti kako je rješenjem Suda EU, broj: C-90/18 od 6. rujna 2018. ocijenjeno da je zahtjev za prethodnu odluku podnesen u predmetnu poslovni broj: UsII-286/17 očito nedopušten. S obzirom na takvu odluku, a uvažavajući načelo učinkovitosti iz članka 8. Zakona o upravnim sporovima, ovaj Sud ne nalazi osnovanim zahtjev za prekid predmetnog upravnog spora iz razloga na koje tužitelj ukazuje u tužbi. To stoga jer se u ovom predmetu ne radi o bitno drukčijim činjeničnim, odnosno pravnim okolnostima u odnosu na predmet u kojem je Sudu EU podnesen zahtjev za prethodnu odluku, niti su s tim u vezi nastupile neke nove okolnosti, radi čega ovaj Sud ne nalazi potrebnim ponovno podnijeti takav zahtjev. S tim u vezi za istaknuti je presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: U-zpz-6/2016 od 17. listopada 2018. kojom je sud odbio zahtjev Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za izvanredno preispitivanje zakonitosti ovosudne presude poslovni broj: UsII-101/15 od 2. rujna 2015., čime je potvrdio osnovanost stajališta ovog Suda izraženih u pogledu primjene članka 16. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj: 25/13. i 85/15. – dalje: Zakon).

Također, Sud je spor riješio bez rasprave, sukladno odredbi članka 36. stavak 4. Zakona o upravnim sporovima, budući da tužitelj osporava samo primjenu prava, a u tužbi nije izričito zahtijevao održavanje rasprave.

Odlučujući o zakonitosti osporenog rješenja u granicama tužbenog zahtjeva, pri čemu nije vezan razlozima tužbe, ovaj Sud nalazi da tuženik nije povrijedio zakon time što je poništio rješenje tužitelja i odobrio tražitelju informacije pravo na pristup zatraženim informacijama, jer je za svoju odluku dao argumentirano obrazložene razloge utemeljene na podacima spisa i pravilnoj primjeni mjerodavnog materijalnog prava.

Naime, pravilno utvrđuje tuženik da tužitelj raspolaže javnim sredstvima jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavak 2. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“, broj: 138/06. i 25/13.) prema kojoj temeljni kapital Hrvatske banke za obnovu i razvitak uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavak 2. istog Zakona Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga, u konkretnom slučaju dolazi do primjene odredbe članka 16. stavak 3. Zakona, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificiran podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificiran podatak, što nadalje znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Ovaj Sud je u nizu svojih presuda (npr. poslovni broj: UsII-169/19) zauzeo stajalište kako informacije o krajnjim korisnicima kredita trebaju biti dostupne jer tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Dakle, kako se u konkretnom slučaju traže informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, u pravu je tuženik kada navodi da ne postoji uskrata prava informacija zbog postojanja bankovne tajne, odnosno poslovne tajne iz članka 15. stavak 2. točke 2. Zakona, kao niti ograničenja zbog zaštite osobnih podataka iz članka 15. stavak 2. točke 4. istog Zakona.

Tužitelj se također neosnovano poziva na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. kojom je propisana mogućnost odbijanja zahtjeva za pristup informacijama zbog zlouporabe prava na pristup informacijama. Navedeno iz razloga što je u konkretnom slučaju riječ o informacijama koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, a pristup takvim informacijama tužitelj je obavezan omogućiti sukladno odredbi članka 17. istog Zakona i pravodobnim objavljivanjem na primjeren i dostupan način, odnosno na svojim internetskim stranicama ili u javnom glasilu i središnjem katalogu službenih dokumenata RH.

Slijedom navedenog, ovaj Sud nalazi da je osporeno rješenje, doneseno u granicama zakonom propisanih ovlasti tuženika i ne može se ocijeniti nezakonitim. Tuženik je prilikom odlučivanja o žalbi tužitelja imao na umu mjerodavne odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, stajališta ovoga Suda kao i Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pogledu raspolaganja javnim sredstvima, dajući detaljnu i jasnu analizu razloga kojima se rukovodio zaključujući da se u konkretnom slučaju ne radi o zlouporabi prava na pristup informacijama već o informaciji o raspolaganju javnim sredstvima koja javnosti mora biti dostupna, a koje razloge prihvća i ovaj Sud.

Slijedom izloženog trebalo je, temeljem odredbe članka 57. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu 29. siječnja 2020.

Predsjednica vijeća
Ana Berlangi Fellner, v.r.